

A Fővárosi Ítéletábra a dr. Poharászki Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt felperesnek a dr. Lendvai Attila Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt alperes ellen igazgatósági határozat felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. március 21-én kelt 37.G.43.671/2015/26. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa összegű másodfokú perkölséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás lényege szerint a felperes az alperes tagja.

Az alperes a 32/2015. számú vezérigazgatói utasításával a központi engedélyezési bizottság ügyrendjét állapította meg. Az alperes igazgatósága az 1/2015. (02.12.sz.) számú igazgatósági határozattal a 3/2015. szabályzatot fogadta el, a szövetkezeti hitelintézetek vezető tisztségviselői, alkalmasságának szabályairól és az alkalmasság ellenőrzésének módjáról.

Az alperes igazgatósága a szabályzat 6.1. pontja szerint abban az esetben adhat hozzájárulást a szövetkezeti hitelintézet által vezető állású személynek jelölt személy kinevezéséhez/megválasztásához, - ideértve a vezető tisztségviselő újráválasztását -, ha a jelölt mindennek megfelel a

- Hpt.-ben foglalt engedélyezési feltételeknek,
- ha nem állnak fent a jelölt személlyel szemben a szövetkezeti hitelintézet alapszabályában foglalt kizárási és összeférhetetlenségi okok;
- a takarékbank igazgatóságának rendelkezésre álló egyéb információk is indokolják a hozzájárulás megadását.

A szabályzat 6.2.4. pontja szerint a referensi és engedélyezési szakterület a jelölt kinevezéséhez/megválasztásához/újráválasztásához való hozzájárulás megadására vagy megtagadására, illetve a személyes meghallgatás szükségességére vonatkozó javaslatát írásban terjeszti elő a Központi Engedélyezési Bizottságánál. Amennyiben a nevezett tagjainak többsége abban egyetért, a jelölt személyes meghallgatása mellőzhető, a jelölt szakmai múltja, és az

integráció központi szervei által is elismert tevékenysége alapján. A vezető állású személynek kijelölt kinevezéséhez/megválasztásához/újraválasztásához való előzetes hozzájárulás megadásáról a Takarékbank Igazgatósága a Központi Engedélyezési Bizottság javaslata alapján dönt, azzal, hogy a döntésnél a Központi Engedélyezési Bizottságnak a jelölt személyes meghallgatása során kialakul véleményét figyelembe veszi. A felperes az alperes hozzájárulását kérte kinevezéséhez.

Az alperes 2015. július 27. napján meghallgatást tartott. Az alperes Központi Engedélyezési Bizottsága a 2015. augusztus 25. napi ülését követően az Igazgatóságnak nemleges előterjesztést küldött a két jelöltre. Az alperes a 4010000/15/18. számú és 2015. augusztus 27. napján kelt nyilatkozataival a kinevezést megtagadta. Az alperes akként nyilatkozott, hogy nem járul hozzá az igazgatóság belső tagjának és a hitelintézeti ügyintézőjének kinevezéséhez. Az alperes rögzítette, hogy a jelölt a tisztség betöltéséhez nem rendelkezik megfelelő irányítási és vezetői képességekkel, illetve ismeretekkel, tehát nem felel meg azoknak az elvárásoknak, amelyek az ilyen pozíciók betöltő személlyel szemben általában támaszthatók.

Az alperes akként nyilatkozott, hogy felügyelő bizottság tagjának történő kinevezéséhez nem járult hozzá, azzal a hivatkozással, a meghallgatáson tapasztaltak alapján megállapítható, hogy a jelölt nem rendelkezik a felügyelő bizottsági tagság betöltéséhez szükséges ismeretekkel és képességekkel, tehát nem felel meg az elvárásoknak. Az alperes Igazgatósága 2015. augusztus 28. napján az IG-18/4/2015. számú határozatával a kinevezéshez való hozzájárulás megtagadásáról döntött.

A felperes 2015. szeptember 25. napján keresetlevelet terjesztett elő, kérte az IG-18/4/2015. számú igazgatósági határozat hatályon kívül helyezését, annak megállapítását, hogy a határozat jogszabálysértő és a nemleges nyilatkozat is jogellenes. A felperes előadta, a pert nem lehet megszüntetni, mert a keresetet a szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról és egyes gazdasági tárgyú jogszabályok módosításáról szóló, 2013. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban Szhitv.) 15. § (20) bekezdésére alapította és a határozat a felperes tagi jogait, kötelezettségét érinti. Előadta, a törvény fenti rendelkezésén alapuló keresetindítási jogát a a Polgári Törvénykönyvről, a 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló, 2013. évi CLXXVII. törvény (a továbbiakban Ptk.) 10/A.§-a nem korlátozhatja. Az alperes jogellenesen tagadta meg a hozzájárulást felperes igazgatóságának belső tagjává, a felperes felügyelőbizottságának tagjává történő kinevezéséhez. Az alperes a meghallgatása során nem juthatott arra a meggyőződésre, hogy a hozzájárulással érintett személyek szakmai hiányosságok okán nem alkalmasak a tisztségre, ugyanis a meghallgatásról készült jegyzőkönyv alapján a szakmai hiányosságok nem állapíthatóak meg. Az alperes személyes meghallgatást nem tarthat, ugyanis az objektivitást nélkülözve, szubjektív módon bírálta el a kérelmet, a 3/2015. számú szabályzatban foglaltaknak sem felelt meg az alperes eljárása, a szabályzat szerint a hozzájárulás objektív feltételeként szerepel a Hpt-nek, az alapszabálynak való megfelelés. Az alperes rendelkezésére álló információk, mint feltétel alatt is objektív tényadatok ismeretét kell érteni, a hozzájárulás is csak akkor tagadható meg, ha ezt olyan konkrét tények, körülmények indokolják, amelyek fennállása objektíven megállapítható. A 6.2.4 pont szerint a bizottság javaslatának figyelembe vétele nem jelenti azt, hogy az objektív adatoktól elvonatkoztathat az igazgatóság, a javaslatban foglalt tényadatokat veheti csak figyelembe, nem a szubjektív meglátásokat. Az alperes kifejezetten nem az objektív körülmények alapján döntött, az alperes a döntéseit a jogszabályok keretei között hozhatja csak meg. A határozatok azért jogellenesek, mert az alapul vett szabályzat jogellenes. A felperes a szabályzat jogszerűtlenségét részletezte, azzal, hogy e körben más eljárás folyik. A szabályzat jogszerűsége megállapítása esetére a felperes azt adta elő, hogy az alperes eljárási rendje nem felelt meg a szabályzat rendelkezéseinek, a határozatot a 6.1 pont, és a 6.2.4 pont előírásait sértve hozta az alperes meg. A felperes tanúkénti kihallgatását kérte.

Az alperes a per megszüntetését kérte a Ptké.10/A. §-a szerint, mert a felperes keresetet nem indíthat. A bírósághoz fordulási joga feltétele a határozat során szavazati joggal való rendelkezés vagy alapítói jogok gyakorlása, a felperes keresetet csak a tagsági viszonytal kapcsolatban álló kérdések tekintetében indíthat. A tagsági jogokat a Polgári Törvénykönyvről szóló, 2013. évi V. törvény (a továbbiakban Ptk.) 3:109-3:110. §-a, a 3:257-3:262. §-a és a 3:267. §-a tartalmazza, a tagi jogokat a határozat sem közvetlenül, sem közvetetten nem érinti. A jogi személy operatív vezetését végző igazgatóság, illetve a jogi személy igazgatóságának felügyeletét ellátó, felügyelő bizottság döntéseivel kapcsolatban a jogalkotó szerint nem indokolt a felperes részére a bírósághoz fordulás jogának megadása, figyelemmel arra, az ilyen értelmezés mellett lehetővé válna, hogy a jogi személy igazgatóságának, vagy felügyelő bizottságának valamennyi döntése ellen bírósághoz forduljon a tag, és ez végső soron akár a jogi személy tényleges működésének megbénításához, ellehetetlenítéséhez is vezetne.

A Szhitv. 15. § (20) bekezdése lehetővé teszi az utasításokon túlmenően az alperesi igazgatóság döntéseivel, vagy utasításaival kapcsolatban is a bírósági utat, ugyanakkor hivatkozott arra, a jogszabályhely semmilyen többlet felhatalmazást nem ad a felperes számára akörben, hogy keresetindítás során ne kelljen megfelelni a Ptk. 3:35. és a Ptké. 10/A. §-ában foglaltaknak. A felperesnek nincs keresetelési joga, mivel az alperes igazgatóságában nem vesz részt tagként, és szavazati joggal sem rendelkezett a határozat meghozatalakor.

Az alperes a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 130. § (1) g.) pontjára figyelemmel, a Pp. 157. § a.) pontja alapján a per megszüntetését kérte, érdemben a kereset elutasítását és a felperes per költségbeni marasztalását, utalva arra, az Szhitv. 15. § (20), 15. § (3) bekezdése, valamint a Ptk. 3:35. §-a szerint azt kell vizsgálni, hogy a felperes által előadottak megfelelnek-e a Ptk. 3:35. §-a által meghatározott feltételeknek. A Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.41429/2015/6. számú jogerős végzése alapján megállapítható, hogy az alperes 3/2015. számú szabályzata, mely alapján az IG-18/4/2015. számú határozatot az alperes hozta, nem jogszabálysértő és így alkalmazható. A meghallgatást alperes a 3/2015. számú szabályzat szerint fogadatosította. A szabályzat 6.1 pontja mind az objektív, mind a szubjektív információkat megengedi a döntéshozatal tekintetében figyelembe venni, ezért a személyes meghallgatás során kialakult véleményt is figyelembe lehetett venni. A hozzájárulás megtagadásához szükséges információval alperes rendelkezett, ennek bizonyítására csatolta az írásos előterjesztést, és az engedélyezési bizottság 2015. augusztus 25. napján tartott ülésének jegyzőkönyvét.

Az elsőfokú bíróság a 2017. március 21-én kelt 37.G.43.671/2015/26. számú ítéletével a kereseti kérelmet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy alperesnek fizessen meg bruttó 38.100 forint ügyvédi munkadíjat. Az elsőfokú bíróság a 2013. évi CXXXV. törvény (a szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról és egyes gazdasági tárgyú jogszabályok módosításáról) 3. §-a és 15. §-a ismertetése, valamint a Ptk. 3:35. §-a, a Ptké. 10/A. §-a felhívása, valamint az alperes 32/2015. számú vezérigazgatói utasítása és 3/2015-ös szabályzata felhívása után rögzítette, felperes a határozatot és az utasítást nem támadta, az alperes eljárásának keretét adó rendelkezések jogszerűségét nem lehetett vizsgálni. Az alperes ennek megfelelően tarthatott meghallgatást, annak eredményét a szabályzat 6.1. pontja szerint értékelhette. A felek egyezően nyilatkoztak, hogy a jelöltek a jogszabályi feltételeknek megfeleltek. A bíróság az értékelés helytálló voltát a Ptk. 3:34. § (1) bekezdés utolsó fordulata szerint nem vizsgálhatta. A felek további bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő, a két jelölt kihallgatásával további jelentős állítás nem volt bizonyítható. Ezért a Szhitv. 3. § (1) bekezdése, 15. §-a, a Ptk. 3:34. és 3:35. §-a alapján az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.

A per költség viseléséről a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet felhívásával döntött.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, előadva, az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, jogszabálysértő, annak megváltoztatása, illetve hatályon kívül helyezése indokolt, elsődlegesen annak megváltoztatását, másodlagosan hatályon kívül helyezését kérte.

Fellebbezését kiegészítette az eljárás során már előadott azon hivatkozással, hogy külön perben megtámadta az 1/2015. (02.12.) igazgatósági határozatot és az általa elfogadott szabályzatot. Ebben a perben a Kúria Gfv.VII.30.522/2016/5. számon határozatot is hozott. A végzés kimondta, hogy a felperesnek nem volt keresetösségi joga, az integrációs szabályzatot nem támadhatta meg. Amennyiben viszont a szabályzat közvetlenül alkalmazásra került, az egyedi intézkedések támadhatók meg a bíróság előtt.

A szabályzat és alperes eljárásának jogszerűtlensége körében előadottakat fenntartva hivatkozott arra, a Kúriai határozat alapján téves az elsőfokú bíróság döntése, érdemben kellett volna vizsgálni a keresetet.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A Fővárosi Ítéltábla az irányadó tényállást kiegészíti az alábbiak szerint:

Az alperes 3/2015. számú „a vezető tisztségviselői alkalmasságának szabályairól és az alkalmasság ellenőrzésének módjáról” szóló szabályzatát az alperes igazgatósága az 1/2015. (02.12.) számú igazgatósági határozattal fogadta el. A felperes pert indított, az 1/2015. (02.12.) számú határozat hatályon kívül helyezését kérte, mivel az jogszabálysértő, kereseti kérelmét a Fővárosi Törvényszék a 64.P.21.743/2015/11. számú ítéletével elutasította. A felperesi fellebbezés nyomán a Fővárosi Ítéltábla a 4.Pf.21.429/2015/6. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék ítéletét hatályon kívül helyezte és a pert megszüntette. Hivatkozott arra, a jogvitára alkalmazandó 2013. évi CXXXV. törvény 17/A.§-a előírja, hogy az alperes tagsági jogviszonyára és a további kérdésekre a Ptk. az e törvényben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel kell alkalmazni. A Ptk. rendelkezéseihez képest a 2013. évi CXXXV. törvény speciális rendelkezéseket tartalmaz az alperes határozatainak bíróság előtti felülvizsgálatára. A 2013. évi CXXXV. törvény 15.§ (20) és (21) bekezdése egybevetéséből az következik, hogy az integrációs szervezet által hozott, nem címzett döntéssel szemben a bírósághoz fordulás jogát a jogszabály nem biztosítja, ezt támasztja alá a 20/2014. (VII.23.) AB határozat indokolásának (301) és (302) bekezdése is.

A jogerős végzéssel szemben a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem nyomán a Kúria a 2017. március 28-án kelt Gfv.VII.30.522/2016/5. számú végzésével a Fővárosi Ítéltábla jogerős végzését hatályában fenntartotta. A Kúria egyebek mellett kifejtette, a perben nem abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy általában az alperes igazgatóságának határozatát a szövetkezeti hitelintézet a Ptk. 3:35.§-a alapján a bíróság előtt megtámadhatja, hanem abban, hogy az igazgatóság által hozott szabályzatot elfogadó határozat ellen a Ptk. megjelölt rendelkezésére hivatkozással a szövetkezeti hitelintézet bírósági felülvizsgálatot kezdeményezhet-e. A Kúria rámutatott, alperes egy sui generis jogi személy, amelyre a Ptk. általános szabályai csak akkor irányadók, ha a jogi személyre vonatkozó 2013. évi CXXXV. törvény másként nem rendelkezik, mely számos speciális szabályt tartalmaz arra nézve, hogy a szövetkezeti hitelintézeteket mikor, melyik szerv, mely döntése ellen illeti meg a bírósági felülvizsgálat kezdeményezésének joga. Utalt az Alkotmánybíróság 20/2014. (VIII.23.) AB határozatára, s arra, a határozat a (300) bekezdésében akként foglalt állást, hogy alperes döntéseivel szemben a hitelintézeteket csak akkor illeti meg a bírósághoz fordulás joga, ha a szövetkezeti hitelintézet a döntés címzettje. A (302) bekezdésében úgy értelmezte a vonatkozó szabályozást, hogy az alperes szabályzatait illetően a szövetkezeti hitelintézetet nem illeti meg a bírósági felülvizsgálat kezdeményezésének joga. Az

alperes által alkotott szabályzatok egyedi utasításokon és egyedi aktusokon keresztül érvényesülnek, ezért amennyiben a szabályzat közvetlenül alkalmazásra került és azt a hitelintézet nem tartja be, ennek kikényszerítése érdekében a takarékbank intézkedést tesz, ezen egyedi intézkedések támadhatók meg bíróság előtt.

Az így kiegészített tényállás alapján megállapíthatóan, nem volt helytálló az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy az 1/2015. (02.12.) számú igazgatósági határozattal elfogadott 3/2015. szabályzat kapcsán a felperes a határozatot és az utasítást nem támadta. A megtámadás azonban nem járt sikerrel, az integrációs szervezet által hozott nem címzett döntéssel szemben a hitelintézetet nem illeti meg a bírósági felülvizsgálat kezdeményezésének joga. A Kúria Gfv.VII.30.522/2016/5. számú végzése alapulvételével azonban jelen perben a felperes által támadott szabályzat nem, de annak alkalmazása, az alperes eljárása vizsgálható volt.

A 20/2014. (VII.3.) AB határozat (297) bekezdése értelmében a 2013. évi CXXXV. törvény az irányítási jogok eszközeként szabályzat, utasítás és egyéb döntés hozatalára hatalmazza fel az integráció szerveit, de a Törvény ennek ellensúlyozására biztosítja a szövetkezeti hitelintézeteknek azt a jogot, hogy bírósághoz forduljanak. A Törvény 15.§ (3) bekezdése a utasításaival szemben biztosítja ezt a jogot az utasítás címzettjének, a Törvény 15.§ (20) bekezdése alapján pedig a döntését vagy utasítását a társasági határozatok bírósági felülvizsgálatára vonatkozó szabályok szerint is megtámadhatja. (2006. évi IV. törvény 45.§, illetve 2014. március 15-től az új Ptk. 3:35.§-a) A takarékbank döntése „lehet a szövetkezeti hitelintézetekkel szemben a Törvény alapján alkalmazott szankció, de ugyanígy akár az igazgatóság által a Törvény 15.§ (2) bekezdése alapján elfogadott kötelező szabályzat is”.

A 20/2014. (VII.3.) AB határozat (301) bekezdése szerint megállapítható, a utasításai ellen a 2013. évi CXXXV. törvény 15.§ (3) és (20) bekezdése, kötelező szabályzatai ellen a Gt. 45.§-a, illetve az azt felváltó új Ptk. 3:35.§-a biztosítja a bírósághoz fordulás jogát. Jelen ügyben a támadott szabályzattal kapcsolatban irányadó a Kúria Gfv.VII.30.522/2016/5. számú végzése, a jelen ügyben alperesi szabályzat nem, csupán alperes eljárásának rendje, a szabályzatnak, illetve utasításnak való megfelelés volt vizsgálható.

Ebben a körben a Fővárosi Ítéltábla utal arra, a 3/2015. számú szabályzat [1/2015. (02.12.) számú igazgatósági határozat a szövetkezeti hitelintézetek vezető tisztségviselői alkalmasságának szabályairól és az alkalmasság ellenőrzésének módjáról szóló szabályzat] preambuluma értelmében a szövetkezeti hitelintézet vezető tisztségviselőinek kinevezéséhez a Zrt. igazgatóságának előzetes hozzájárulása szükséges. A vezető tisztségviselők alkalmasságával kapcsolatos szabályokat a szabályzat V. pontja, az eljárási szabályokat a VI. pontja részletesen szabályozza.

A VI.2.3. pont szerint a Szakterület részletesen megvizsgálja a kérelmet és mellékleteit annak érdekében, hogy a jelölt maradéktalanul megfelel-e a Hpt.-ben és a szabályzat V. fejezetében foglalt engedélyezési feltételeknek. A vizsgálat tárgyát képezi továbbá a jelölt jó üzleti hírneve és szakmai alkalmassága a betölteni kívánt pozíció tekintetében. A Szakterület előterjesztése részletes elemzést tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a jelölt megfelel-e a jogszabály által támasztott követelményeknek, valamint a szabályzatban foglalt feltételeknek, s a rendelkezésre álló információk - különösen a jelölt jó üzleti hírnevéről és szakmai alkalmasságáról - is indokolják-e a hozzájárulás megadását.

A Szakterület a Központi Engedélyezési Bizottság részére készített előterjesztésben kifejezett javaslatot fogalmaz meg az előzetes hozzájárulás megadásáról vagy megtagadásáról. A VI.2.4. pont értelmében pedig ezt a javaslatot írásban terjeszti elő a Központi Engedélyezési

Bizottságánál, amennyiben a Bizottság tagjainak többsége abban egyetért, a jelölt személyes meghallgatása mellőzhető. A vezető állású személynek jelölt személy kinevezéséhez, megválasztásához, újraválasztásához való előzetes hozzájárulás megadásáról pedig a Igazgatósága a javaslat alapján dönt azzal, hogy döntésénél a Központi Engedélyezési Bizottságnak a jelölt személyes meghallgatása során kialakult véleményét is figyelembe veszi. A Központi Engedélyezési Bizottság ügyrendjéről szóló 32/2015. számú, a által kiadott vezérigazgatói utasításról V.5.4. pontja harmadik mondata értelmében „a Központi Engedélyezési Bizottság javaslatot tesz az igazgatóság részére a szövetkezeti hitelintézet vezető tisztségviselőjének kinevezéséhez való előzetes hozzájárulásra”. A Bizottság működésére a IX. pont tartalmaz szabályokat, egyebek mellett a napirendi pontokra és a bizottság üléséről felvett jegyzőkönyvvel kapcsolatos követelményekről.

Ebben a körben a Fővárosi Ítéltábla utal arra, a Központi Engedélyezési Bizottság 2016. augusztus 25-i ülésének jegyzőkönyvéből, illetve az alperes igazgatósága részére készített előterjesztés alapján megállapíthatóan az előírt eljárási rend megtartásra került, a Központi Engedélyezési Bizottság a jelöltek személyes meghallgatása alapján konkrét és indokolt véleményt terjesztett elő, az előterjesztés a jegyzőkönyvben rögzítettekkel összhangban volt. A felperesi kereset ezzel kapcsolatban mindössze annyit tartalmazott, hogy alperesi indokolásban foglalt tények nem felelnek meg a valóságnak. A felperes önmagában a személyes meghallgatás tartását is kifogásolta - lényegében alaptalanul. A felperes hivatkozott a szabályzat VI.1., VI.2.4. pontjára, de alperes szubjektív értékítéletén túlmenően sem anyagi jogi, sem eljárásjogi szabályok konkrét megsértésére, ezzel kapcsolatos konkrét tényekre nem hivatkozott.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla nem látott alapot az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, ennek folytán - a fentebb részletezett indokolásbeli kiegészítéssel és módosítással - az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése és a Pp. 239.§-a alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest alperes javára fellebbezési perköltség megfizetésére a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel megállapított, mérsékelt összegű ügyvédi munkadíjban marasztalva a felperest.

Budapest, 2018. március 14. napján

. Gál Judit s. k.

a tanács elnöke

Dr. Molnár József s. k.

előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.

bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana
bíróági ügyintéző